

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. Otl

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Toprağın, havanın, su varlıklarının, biyoçeşitliliğin, ekosistemin korunması, iklim krizinin etkilerinin azaltılması açısından ormanların önemi, 1992 yılında gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansında yayınlanan Rio Deklarasyonu ile kabul edilmiştir. Anayasanın 169. Maddesi gereğince, Devlet'in ormanları koruması ve sahalarının genişletilmesi için gerekli tedbirleri alması, yasal düzenlemeleri yapması gerekmektedir.

Meteorolojinin sıcaklık verilerine ve yıllara göre çıkan orman yangınlarına rağmen yangın riskine karşın etkin önlemler alınmamakta, yangınlara zamanında, etkili müdahalede bulunulmamaktadır. Yangınlar, afete dönüşmekte, binlerce hektar orman alanı yok olmakta, yerleşim alanları boşaltılmakta, telafisi imkansız tahribatlar ve can kayıpları yaşanmaktadır. Orman Genel Müdürlüğü'nün yıllık faaliyet raporuna göre; 2018 yılında 2.167, 2019 yılında 2.688, 2020 yılında 3.399, 2021 yılında 2.793, 2022 yılında 2.160 2023 yılında 2.579 adet orman yangını çıkmıştır. 2022 yılında 12.799 hektar, 2023 yılında 15.520 hektar orman alanı zarar görmüştür. 15 Haziran 2024 tarihinde, 2024 yılının başından itibaren 881 orman yangını çıktığı açıklanmıştır. Avrupa Orman Yangın Bildirgesi Sistemi (EFFIS) verilerine göre, Akdeniz iklim kuşağındaki Türkiye'de 10 yıllık (2012-2022) ortalama yangın başına yanan alan miktarı 22,9 bin hektar olmuştur. 2023 yılında orman yangınlarıyla mücadele kapsamında 94 yangın söndürme helikopteri, 23 uçak, 8 insansız hava aracı (İHA), 1 yönetim uçağı ve 6 yönetim helikopteri görev yapmıştır. Kiralanan hava araçları için toplam 4 milyar 79 milyon 769 bin TL ödeme yapılmıştır. Bilim insanları, kiralanan hava araçlarının motor kapasiteleri ve fiziki özellikleri nedeniyle, Türkiye'deki gibi dağlık, engebeli arazilerde yangın söndürmede etkili olamadıklarını belirtmektedir. Sıcak hava dalgasının Mayıs ve Eylülü içine alacak şekilde genişlemesinden dolayı yangın sayılarını azaltmaya yönelik çalışmalarda ve personel/ teçhizat konularında eksiklikler bulunmaktadır. Orman yangınlarıyla mücadele için ulusal düzeyde stratejik planlar ve acil durum müdahale planları sahada etkili bir şekilde uygulanmamaktadır. Planlar bölgesel farklar dikkate alınarak güncellenmemektedir. Orman yangınlarının

çıkarması sağlanmalı, ormanlarda izin verilecek otel, yol, elektrik nakil hatları gibi tesis sayıları sınırlandırılmalı, mevcut olanlarının etkin denetimlerinin yapılması gerekmektedir.

Orman yangınları; iklim krizini derinleştirmekte, insanların ve canlıların yaşamını yitirmesine, ekonomik ve sosyal kayıplara neden olmaktadır. Orman yangınları nedeniyle Anayasa'nın 56. Maddesinde belirtilen halkın sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkı ihlal edilmekte, hava, toprak, su varlıkları kirlenmekte, ekosistem, biyoçeşitlilik bozulmaktadır. Erozyon, sel, taşkın gibi felaketlerin sayısı artmaktadır. Ankara Tabip Odası; orman yangınlarının yol açtığı çevre ve halk sağlığı sorunlarına dikkat çekmiştir. Yangından zarar gören alanların ağaçlandırma çalışmaları süresi içinde, bilimsel olarak yapılmamakta, yanan alanlardaki orman emvali değerinin altında belirli şirketlere verilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1-Orman yangınlarının çıktığı dönemler bilinmesine karşın gerekli tedbirler neden alınmamaktadır?
- 2-Ormanlık alanlarda çıkan yangınların nedenleri araştırılmakta mıdır? Yangınların nedenleri konusunda kamuoyu bilgilendirilmekte midir?
- 3-Yeterli personel ve ekipmanla orman yangınlarına etkin müdahalede bulunulmadığı, bu nedenle binlerce ağacın, yerleşim alanının yok olduğu ve can kayıplarının yaşandığı iddiasına ilişkin Bakanlığınızın açıklaması var mıdır?
- 4-Yangın söndürme uçağı ve helikopteri kiralanırken Türkiye'nin coğrafi koşulları dikkate alınmakta mıdır?
- 5-Yangın söndürme uçağı satın almak yerine neden kiralama yoluna gidilmektedir?
- 6-Diyarbakır ve Mardin arasında çıkan yangında hayvanlarını kaybeden, tarım ürünleri zarar gören yöre halkının mağduriyetlerini gidermek için ne gibi çalışmalarınız vardır?
- 7-Yanan orman alanlarının orman vasfı dışına çıkartılmaması, imara açılmaması için gerekli düzenlemeleri yapacak mısınız?
- 8-Orman köylülerine yangın eğitimi verilmemesi konusunda çalışmanız var mıdır?
- 9-Elektrik iletim hatlarının yangın çıkartma riski taşıdığı dikkate alınarak ormanlık alanlarda enerji tesisi kurulmasını önlemek için çalışmalar yapacak mısınız?

10-İklim krizi ve insan faktörü nedeniyle ileride çıkma olasılığı olan orman yangınlarını önlemek ve etkili müdahale bulunmak için ne gibi çalışmalarınız vardır? Orman yangınlarını önleme konusunda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapacak mısınız?

11-Son beş yılda yangından zarar gören kaç hektar alanda ağaçlandırma çalışmaları süresi içinde, bilimsel olarak yapılmıştır?

12-Son beş yılda orman emvali satışından ne kadar gelir elde edilmiştir?